

2015 VU Tegenwerking door achterhouden van data

1. De klacht

Klager heeft op [...] bij de ombudsman W.I. [...] een klacht ingediend tegen Beklaagde. De klacht laat zich als volgt samenvatten.

- Beklaagde heeft als promotor van Belanghebbende de inhoud van diens promotieonderzoek ingrijpend trachten te veranderen, direct nadat Belanghebbende eind [...] financiering had verworven voor een door hemzelf opgesteld en verdedigd onderzoeksplan in [een programma] van NWO. Belanghebbende heeft zich tegen deze pogingen van Beklaagde verzet.
- Als reactie op het protest en het verzet van Belanghebbende tegen de wensen van Beklaagde heeft Beklaagde het onderzoek van Belanghebbende vrijwel vanaf het begin systematisch tegengewerkt. Na klachten van Belanghebbende hierover bij [het faculteitsbestuur] en NWO heeft [het faculteitsbestuur] op verzoek van NWO Beklaagde als promotor vervangen door een andere promotor binnen [de faculteit]. Niettemin heeft de tegenwerking van Beklaagde al met al geresulteerd in een jarenlange vertraging van de voortgang van het onderzoek.
- NWO heeft aan de toenmalige Decaan van [de faculteit], prof.dr. [...], laten weten de klachten van Belanghebbende zeer serieus te nemen en heeft op [...] meegedeeld daarom een extra jaar voor diens promotieonderzoek te willen financieren maar daar onder andere ook de volgende voorwaarden aan te verbinden:
 - Een andere promotor
 - Het onderzoek dient conform de aanvraag te worden uitgevoerd
 - De faculteit dient voor [...] € [...] beschikbaar te stellen
 - Beklaagde dient alle data niet alleen in hardcopy maar ook elektronisch beschikbaar te stellen
- Beklaagde heeft, tegen de eis van NWO in, en tegen het eerdere schriftelijke verzoek daartoe van de [facultaire] Vertrouwenscommissie op [...] Belanghebbende nooit de volledige onderzoeksresultaten schriftelijk en digitaal ter hand gesteld die hij, Beklaagde, voor Belanghebbende heeft verzameld en die Beklaagde gewoon is altijd zelf voor zijn studenten en promovendi te vervaardigen. [...] Naast [...] weigert [...] aan Belanghebbende terug te geven, waardoor het Belanghebbende onmogelijk wordt gemaakt [het onderzoek] alsnog [elders] over te doen.

Additioneel is in de klacht een alinea opgenomen waarin gesteld wordt dat Beklaagde een voorgestelde gezamenlijke publicatie met [een andere universiteit] over [...] zou hebben verhinderd door te weigeren toestemming te verlenen.

In de klacht wordt vermeld dat dezelfde klacht eerder is uiteengezet en gedocumenteerd in een brief-met-bijlagen die aan het bestuur van de [faculteit] is verzonden.

2. De procedure

[...] Het CvB heeft geoordeeld dat de klacht ontvankelijk is en heeft deze doorgeleid aan de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI).

De CWI heeft op [...] Klager en Beklaagde per brief geïnformeerd dat ze de klacht in behandeling had genomen. Op [...] heeft een hoorzitting plaatsgevonden van de CWI met Klager en Belanghebbende. Op [...] heeft een hoorzitting plaatsgevonden van de CWI met Beklaagde. De stukken die door Beklaagde vertrouwelijk ter beschikking van de commissie zijn gesteld in het kader van deze hoorzitting zijn door de commissie niet gebruikt, omdat ze niet relevant waren voor de onderbouwing van het rapport. Deze stukken doen derhalve niet ter zake.

Beide partijen hebben een getekend verslag van elkaars hoorzitting ontvangen.

De CWI heeft naar aanleiding van de beide hoorzittingen het dossier opgevraagd bij de faculteit.

3. Standpunten van de Partijen

3.1 Standpunt van Klager en Belanghebbende

Het standpunt van Klager en Belanghebbende is als volgt:

- Klager is dagelijks begeleider van Belanghebbende. Belanghebbende heeft Beklaagde in [...] benaderd als promotor onder meer vanwege diens specialisme op het gebied van [...].
- Belanghebbende heeft een subsidie [...] ontvangen voor het promotie onderzoek, waarvoor hij zelf het voorstel schreef. Beklaagde heeft het voorstel zonder commentaar aanvaard.
- Ten behoeve van het onderzoek heeft Belanghebbende [...] gemaakt samen met een medewerker van Beklaagde. [...] De [...] dienen ter onderbouwing van het proefschrift en moeten beschikbaar zijn voor mogelijk reproductie onderzoek. Van Beklaagde is wel een set hardcopy's van de data ontvangen, maar die was incompleet en daarom niet bruikbaar.
- Klager heeft de klacht ingediend teneinde de ontbrekende onderzoeksdata te verkrijgen. Door het ontbreken van de data kan geen proefschrift worden opgeleverd.

- Het gedrag van Beklaagde heeft voor vertraging gezorgd in het onderzoekstraject van Belanghebbende. Er is door NWO een extra subsidie toegekend om het onderzoek alsnog af te kunnen ronden. Aan deze subsidie is door NWO de voorwaarde gesteld dat een andere promotor moest worden aangewezen. Dit is ook gebeurd.
- Ten aanzien van de vraag wie eigenaar is van de [...] is de toekenningsbrief relevant. Daarin wordt vermeld dat de eigendomsrechten van de kennis die voortkomt uit het uit te voeren onderzoeksplan toevallen aan de ontvangende onderzoeksinstelling en NWO gezamenlijk.

3.2 Standpunt van Beklaagde

Het standpunt van Beklaagde is als volgt samen te vatten.

- De decaan heeft per brief aan Beklaagde te kennen gegeven dat NWO bereid was Belanghebbende een extra jaar te financieren, onder bepaalde voorwaarden. In een brief heeft de decaan aan Beklaagde dit besluit laten weten dat er door hem een andere promotor zou worden aangewezen, opnieuw in het kader van de reeds door de decaan aanvaarde voorwaarden van NWO. Beklaagde wist niets van de zaak en kende de NWO brief van [...] met het besluit en de voorwaarden niet.
- Beklaagde heeft een bezwaarschrift ingediend bij NWO. Uit de bezwaarprocedure volgde dat NWO nooit had mogen besluiten tot een verlenging van de subsidieperiode met een jaar met als eis dat het CvB schriftelijk vooraf akkoord ging met de gestelde voorwaarden. Als het om subsidietoekenning gaat, kan NWO die eis naar de mening van Beklaagde niet stellen.
- Na een tweede bezwaarschrift van Beklaagde is vergeefs geprobeerd er samen met NWO uit te komen. Uiteindelijk bood NWO Beklaagde excuses aan voor de gang van zaken rond het besluit Belanghebbende gedurende een extra jaar te financieren. Op een verzoek van Beklaagde voor een gesprek met het CvB hierover, is geen reactie ontvangen.
- Beklaagde heeft het onderzoeksvoorstel van Belanghebbende destijds becommentarieerd. Alle opmerkingen zijn in de eindversie verwerkt.
- Beklaagde moedigde Belanghebbende aan tot schrijven. Het was in het laatste subsidiejaar niet bekend of alle data verkregen konden worden, maar wat geschreven moest worden, kon alvast gebeuren. Een jaar later [...] was het eind van de contractperiode. Er stond nog niets op papier. Beklaagde heeft dit met de decaan besproken en ervoor gezorgd dat Belanghebbende een verlenging kon krijgen van zijn contract. Er werd, in aanwezigheid van Klager en Beklaagde, besloten tot het opstellen van een tijdsplanning voor [twee jaar].
- Beklaagde beschikte over een computer waar hij data in opslaat. Als gevolg van een ventilator die te warm werd, bleek de data die op de harddisk stond niet langer leesbaar en daarmee niet meer beschikbaar. Wat nodig is voor het onderzoek van Belanghebbende, staat op de hard copy die Klager en Belanghebbende ontvangen hebben. Ook de decaan heeft daarvan een afschrift ontvangen. De faculteit werd daarmee eigenaar van de data, Beklaagde trok zich terug uit het project.

- Er is nog e-mail wisseling geweest met [een andere universiteit] in verband met een poging van Belanghebbende om [...] daar opnieuw te laten verrichten. Beklaagde heeft laten weten geen toestemming te geven tot eventuele publicatie hiervan. Beklaagde stelt dat hij geen toestemming kon geven aangezien hij zichzelf niet meer als eigenaar beschouwde aangezien hij de zaken aan de faculteit had overgedragen.
- Beklaagde stelt [...] niet te hebben. Onderzoekers beheren gedurende lopend onderzoek vaak hun eigen [...]. Wanneer ze vertrekken, moeten de [...] in de centrale opslag worden opgeslagen. [...] Bij een verhuizing [...] heeft de assistente van Beklaagde alle achtergebleven [...] verzameld en verhuisd, daar zitten de [...] van Belanghebbende niet bij. Wat later nog gevonden is, is overhandigd aan [...] de faculteit.
- Beklaagde stelt zich op het standpunt dat er in de klacht gesuggereerd wordt dat hij data achterhoudt en zou hebben verboden om te publiceren. Hij bestrijdt dit. Volgens hem heeft Belanghebbende de data al [...] jaar in handen en heeft Beklaagde zich per [...] gedwongen uit het project teruggetrokken, waardoor het niet meer aan hem was om over publicatie te beslissen.

4. Oordeel van de CWI

4.1 Algemeen

De CWI adviseert het College van Bestuur inzake schending van wetenschappelijke integriteit. De CWI baseert haar oordeel over schending van wetenschappelijke integriteit primair – doch niet uitsluitend – op de normen van wetenschappelijke integriteit die zijn af te leiden uit de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening 2004 herzien in 2012 en 2014 (VSNU). Verder kunnen normen van belang zijn die door het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit als beoordelingskader worden gehanteerd. Zie daarvoor www.lowi.nl. Schending van deze normen leidt niet steeds tot schending van wetenschappelijke integriteit. Het oordeel daarover hangt af van de omvang, de aard en de ernst van de schending.

De CWI adviseert niet over civielrechtelijke of bestuursrechtelijke aspecten die onderdeel van een klacht kunnen uitmaken, daaronder begrepen arbeidsrechtelijke aangelegenheden. Evenmin oordeelt de CWI over wetenschappelijke tegenstellingen.

4.2 Overwegingen van de CWI

Klager en Belanghebbende hebben een geheel andere visie op het verloop van het promotietraject van belanghebbende dan Beklaagde. Beklaagde stelt dat hij vanuit zijn positie als promotor alles in het werk heeft gesteld om Belanghebbende zijn onderzoek te laten afronden binnen de daarvoor gestelde termijn. In dat kader was het naar zijn mening in het geheel niet in zijn belang om het onderzoek tegen te werken, zoals klager stelt. Wel heeft hij er bij belanghebbende op aangedrongen zo mogelijk de omvang van het onderzoek te beperken om het proefschrift haalbaar te maken. [data] heeft hij in papieren vorm ter beschikking gesteld en de [...] zijn niet meer in zijn bezit. Na [...], toen een andere promotor werd aangewezen, is Beklaagde

niet meer bij het onderzoeksproject van Belanghebbende betrokken geweest.

Bij Klager en Belanghebbende overheerst de onvrede over de opstelling van Beklaagde, die zij verantwoordelijk houden voor de lange duur van het promotietraject, culminerend in de weigering om Belanghebbende de [...] ter beschikking te stellen, evenals de [...].

De commissie heeft op basis van de hoorzittingen en bestudering van het door de faculteit ter beschikking gestelde dossier geen aanknopingspunten gevonden voor de stelling van Klager en Belanghebbende dat de lange duur van het promotietraject te wijten zou zijn aan Beklaagde, meer in het bijzonder dat deze duur zou worden veroorzaakt door het niet ter beschikking stellen van [...] en [...] door Beklaagde. Overigens heeft de commissie niet vast kunnen stellen wat de feitelijke gang van zaken is geweest met betrekking tot de beschikbaarheid van [...] en [...].

Op grond hiervan komt de CWI tot het oordeel dat de klacht ongegrond is.

5. Advies van de CWI

De CWI adviseert het College van Bestuur de klacht ongegrond te verklaren.

6. Besluit CvB

Het CvB heeft op 31 maart 2015 besloten het advies van de CWI integraal over te nemen en de klacht ongegrond te verklaren